

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimus

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimus (medical informatics, nursing informatics, health informatics, social informatics) määritellään taidoksi ja tieteeksi (art and science), jossa kehitetään ja arvioidaan menetelmiä ja järjestelmiä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvien tietojen, informaation ja tietämyksen hankkimiseksi, käsittelemiseksi ja tulkitsemiseksi käyttäen tieteellistä tietämystä ja tieteellisiä tutkimusmenetelmiä (vrt. van Bommel Jan H. & Musen Mark A. (toim.) 1997. Handbook of Medical Informatics).

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimus edellyttää monitieteistä tutkimusotetta sekä eri tieteenalojen tietoperustan ja teorioiden hyödyntämistä. Taustatieteitä ovat esimerkiksi tietojenkäsittely- ja tietojärjestelmätiede, matematiikka, hallintotieteet sekä terveystieteet. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimuskohteita ovat sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaprosessien tiedot (data, informaatio, tietämys), ohjelmistot, tietojenkäsittely- ja tiedonsiirtolaitteet ja menetelmät, joita vaaditaan tiedonhankintaan, tiedon varastointiin, tiedon hakuun ja tiedon käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollossa. (Pirkko Nykänen, Terveydenhuollon tietojenkäsittely - katsaus tieteen alaan ja sen tilanteeseen Suomessa 2010. Tietojenkäsittelytiede 30; Sirpa Kuusisto-Niemi & Kaija Saranto. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta - Paradigma tieteenalan perustana 2009. FinJeHew 1 [1]). Alan tutkimuksen lisääminen Suomessa ja tutkimustulosten julkaiseminen myös suomalaisissa lehdissä on ensiarvoisen tärkeää. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn alan tutkimuksen avulla voidaan tuottaa näyttöön perustuvaa tietoa kehitettävien tietojärjestelmäratkaisujen pohjaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys ry:n tarkoituksena on toimia yhdysiteenä alalla toimivien keskuudessa, edistää alan käytännöllistä ja tieteellistä kehitystä ja soveltamista. Yhdistys järjestää 15. kerran sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittelyn tutkimuspäivät, jossa esitellään Suomessa tehtävää sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn alueella tehtävää tutkimusta. Tämän vuoden tutkimuspäivien esitykset antavat kuvan sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn laajasta tutkimusalueesta mm. lääketieteellinen signaalinkäsittely, terveydenhuollon tiedonhallinta ja sosiaalihuollon toiminnan kehittäminen tietojärjestelmien avulla. Tutkimuspäiville on pyydetty myös kaksi key note -esitystä. Mikko Nenosen key note -esityksen taustoja kuvataan artikkelissa Takana loistava tulevaisuus - suomalaisen terveydenhuollon tietoteknologian neljä ensimmäistä vuosikymmentä.

Tutkimuspäivien artikkelit julkaistaan ensimmäisen kerran alkuperäisartikkeleina FinJeHew -lehdessä. Artikkelikäsikirjoitukset ovat käyneet läpi tieteellisen vertaisarvioinnin. Artikkelikäsikirjoitusten arvioitsijoina ovat tänä vuonna toimineet Anneli Ensio, Kari Harno, Hannele Hyppönen, Eija Karsten, Johanna Kaipio, Sirpa Kuusisto-Niemi, Johanna Lammintakanen, Juha Mykkänen, Pirkko Nykänen ja Kaija Saranto, joille kaikille kiitos panostuksesta tutkimuspäivien ohjelmaan ja lehden julkaisutoiminnan laatuun.

Kristiina Häyrinen
Päätoimittaja